فرمودہ

سیّدنا حضرت مرزا بشیر الدّین محمود احمد المصلح الموعودؓ

جلد ۱۰

زیرِ اہتمام

فضلِ عمر فاؤنڈیشن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
نَحْمَدُہٗ وَنُصَلِّیْ عَلٰی رَسُوْلِہِ الْکَرِیْمِ

اللہ تعالیٰ کے فضل واحسان سے فضلِ عمر فاؤنڈیشن کو حضرت مصلح موعود کے خطباتِ جمعہ کی دسویں جلد احباب جماعت کی خدمت میں پیش کرنے کی سعادت نصیب ہو رہی ہے۔ الحمد للہ علیٰ ذالک۔ اس جلد میں ۱۹۲۶ء کے ۳۶ خطباتِ جمعہ شامل ہیں۔

حضرت فضلِ عمر سلطان البیان کے خطبات علوم و معارف کا انمول خزانہ ہیں اور پیشگوئی کے الہامی الفاظ "وہ علومِ ظاہری و باطنی سے پُر کیا جائے گا" پر شاہد ناطق ہیں۔ حضرت مصلح موعود کا دورِ خلافت جو کم و بیش ۵۲ سال پر محیط ہے۔ ایک تاریخ ساز دَور تھا۔ اس نہایت کامیاب طویل دَور میں حضور کے خطبات نے جماعت کی علمی و رُوحانی ترقی اور تعلیم و تربیت میں نہایت اہم کردار ادا کیا۔

ہمارا یہ روحانی و علمی ورثہ سلسلہ کے لٹریچر میں بکھرا پڑا تھا۔ اور جماعت کے دوستوں کو اس سے استفادہ کرنا مشکل تھا۔ فضلِ عمر فاؤنڈیشن اس جماعتی ضرورت کو پُورا کرنے کے لئے ان خطبات کو کتابی شکل میں شائع کر رہی ہے۔

اللہ تعالیٰ ہمیں ان خطبات سے پورے طور پر استفادہ کرنے اور جماعتی ذمہ داریوں کو احسن رنگ میں ادا کرنے کی توفیق عطا فرمائے۔ آمین

والسّلام

خاکسار

ناصر احمد شمس

سیکرٹری فضلِ عمر فاؤنڈیشن

فہرست مضامین خطباتِ محمود

خطباتِ جمعہ ۱۹۲۶ء

جلد نمبر ۱۰

خطبہ نمبر	تاریخ بیان فرمودہ	موضوع خطبہ	صفحہ نمبر
۱	یکم جنوری	نئے سال کے لئے چار باتیں	۱
۲	۸؍ جنوری	ایک مبشر رویاء اور جماعتِ احمدیہ کی ذمہ واریاں	۷
۳	۱۵؍ جنوری	کارکنان سلسلہ کے لئے چند ضروری باتیں	۱۷
۴	۲۲؍ جنوری	صراط مستقیم کا کیا مطلب ہے؟	۳۷
۵	۲۹؍ جنوری	حضرت مسیح موعود کی بعثت کا خاص مقصد	۴۵
۶	۵؍ فروری	انبیاء کی جماعت میں مختلف استعداد کے لوگ	۵۲
۷	۱۲؍ فروری	انعام حاصل کرنے کی نسبت انعام قائم رکھنا مشکل ہے	۶۳
۸	۲۶؍ فروری	انسانی خصائل ثلاثہ کا برمحل استعمال	۶۹
۹	۵؍ مارچ	حقیقی عبادت	۸۱
۱۰	۱۲؍ مارچ	غیر مبایعین کا نامناسب رویہ	۸۹
۱۱	۱۹؍ مارچ	رمضان المبارک میں خاص برکات کے حصول کا موقعہ	۱۰۱
۱۲	۲۶؍ مارچ	رمضان المبارک سے استفادہ	۱۱۵
۱۳	۲؍ اپریل	رمضان المبارک کی برکات	۱۲۱
۱۴	۹؍ اپریل	لیلۃ القدر کی تلاش	۱۲۸
۱۵	۱۶؍ اپریل	قومی ترقی اور عروج کے زرّیں اصول	۱۳۳

خطبہ نمبر	تاریخ بیان فرمودہ	موضوع خطبہ	صفحہ نمبر
۱۶	۲۳ر اپریل	باہم عفو اور درگزر سے کام لیں	۱۴۴
۱۷	۳۰ر اپریل	ترقی کے لئے ضروری چیزیں	۱۵۰
۱۸	۷ر مئی	چندہ خاص کی تحریک	۱۶۲
۱۹	۱۴ر مئی	وصیت کی اصل غرض اور ضرورت	۱۷۰
۲۰	۲۱ر مئی	ایمان بہتر اخلاق سے ظاہر کرو	۱۸۰
۲۱	۴ر جون	وبا کے دنوں میں پوری پوری احتیاط کریں	۱۹۱
۲۲	۲۵ر جون	قوموں کے تنزل کے اسباب	۱۹۸
۲۳	۲۳ر جولائی	چند ضروری باتیں	۲۱۳
۲۴	۳ر ستمبر	حمد کے لفظ میں تین سبق	۲۲۹
۲۵	یکم اکتوبر	تعمیر احمدیہ بیت الذکر لندن اور ہماری ذمہ واری	۲۳۲
۲۶	۱۵ر اکتوبر	اصلاح و ارشاد کا کام بند نہیں ہونا چاہیئے	۲۳۶
۲۷	۲۲ر اکتوبر	حضرت مسیح موعودؑ کا ایک زبردست نشان	۲۴۲
۲۸	۲۹ر اکتوبر	احمدیہ جماعت کی قدر و قیمت	۲۵۴
۲۹	۵ر نومبر	دنیا میں ہی جنتی بن جائیں	۲۷۰
۳۰	۱۹ر نومبر	لوگوں کے دلوں کو محبت و نرمی سے فتح کریں	۲۷۳
۳۱	۲۶ر نومبر	احمدیہ بیت الذکر لندن سے فائدہ اُٹھانے کا زریں موقعہ	۲۷۹
۳۲	۳ر دسمبر	جلسہ سالانہ کے لئے مکانات اور خدمات پیش کریں	۲۸۶
۳۳	۱۰ر دسمبر	روحانی علوم اپنے اندر جذب کر کے دنیا میں پھیلائیں	۲۹۳
۳۴	۱۷ر دسمبر	دُعا مذہب کی رُوح ہے	۲۹۷
۳۵	۲۴ر دسمبر	خدائی انعام کی قدر قربانیوں سے ہوتی ہے	۳۰۳
۳۶	۳۱ر دسمبر	طریق مباہلہ اور اس کی شرائط	۳۰۹

اشاریہ

مرتبہ:- مکرم سلطان احمد صاحب پیرکوٹی

ا

آدمؑ - ۳۸، ۶۱

آرمینیا - ۲۷۳ -

آسٹریلیا - ۱۳۶ -

آمنہ بیگم - ۲۱۲ -

اللہ - ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲
۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵
۲۹، ۳۲، ۳۴، ۳۶، ۳۹، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶
۴۸، ۵۰، ۵۱، ۶۱، ۶۲، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۹
۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۵، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴
۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۹۱، ۹۵، ۹۶، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲
۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰
۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹
۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸
۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۳، ۱۴۴
۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۵، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹
۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱
۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹
۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸
۱۸۹، ۱۹۲، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲
۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۸، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲
۲۱۳، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۲، ۲۲۵، ۲۲۷
۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۵، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰
۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸
۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۳، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹
۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۹
۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۵، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۱، ۲۸۲
۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲
۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱
۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹
۳۱۰ -

ابراہیمؑ - ۱۴، ۴۰ -

ابوبکرؓ - ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۸۶، ۱۰۵، ۱۱۰، ۱۵۱، ۱۵۲
۲۹۹ -

ابوجہل - ۶۶، ۱۵۲، ۲۹۹ -

ابوسفیان - ۶۳، ۶۷ -

اٹرپور - ۲۴۱۔
اٹلی - ۲۶۸۔
اُحد (جنگ) ۲۵، ۳۱۳۔
احمدیت - ۲، ۲۰، ۱۱۴، ۱۵۷، ۱۵۹، ۱۶۹، ۱۷۷، ۱۸۷، ۲۵۰، ۲۶۱، ۲۷۵۔
اسلام - ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۱۵، ۲۶، ۲۷، ۳۰، ۳۱، ۳۷، ۵۰، ۶۳، ۶۴، ۶۷، ۷۷، ۸۲، ۹۲، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۲۰، ۱۲۹، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۴۳، ۱۴۶، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۶۳، ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۵، ۱۷۹، ۱۸۹، ۱۹۳، ۲۰۲، ۲۱۸، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۴۳، ۲۵۵، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۳، ۲۶۷، ۲۷۲، ۲۷۵، ۲۷۸، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۹۶، ۳۰۹، ۳۱۱۔
افریقہ - ۱۳۶۔
افغانستان - ۲۴۹۔
الفضل - ۶، ۱۶، ۳۶، ۴۴، ۵۱، ۶۲، ۶۸، ۸۰، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۴، ۱۲۰، ۱۲۷، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۹، ۱۶۱، ۱۶۹، ۱۷۹، ۱۹۰، ۱۹۷، ۲۱۲، ۲۲۸، ۲۳۱، ۲۳۵، ۲۴۱، ۲۵۳، ۲۶۹، ۲۷۲، ۲۷۸، ۲۸۵، ۲۹۲، ۲۹۶، ۳۰۲، ۳۰۸، ۳۱۳۔
الوصیت (کتاب) - ۱۷۰
اُمّتِ محمدیہ - ۲۷۔
امۃ الرحمٰن - ۲۴۱۔
امرتسر - ۷، ۱۲۵، ۲۴۶۔
امریکہ - ۲۲، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۶۲، ۲۷۶۔
امیر حمزہ - ۱۴۳۔
امیر فیصل - ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۴۔
انبالہ - ۲۴۱۔
انجیل - ۵، ۹۵۔
انصار (مدینہ) - ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷۔
انگلستان/برطانیہ/ولایت - ۵۷، ۹۵، ۹۹، ۱۲۷، ۱۳۸، ۱۵۶، ۲۱۱، ۲۶۳، ۲۶۷، ۲۷۴، ۲۸۰، ۲۸۲، ۲۸۳۔
انگلش مین (اخبار) - ۲۶۴۔
ایران - ۲۴۹
ایشیا - ۱۳۶، ۲۷۳

ب

بائبل - ۹۵۔
بخاری (صحیح) - ۳۶، ۶۸، ۸۰، ۱۱۴، ۱۲۰، ۱۶۱، ۱۶۹، ۲۲۸، ۲۶۹، ۲۹۲، ۲۹۶۔
بدر (جنگ) - ۶۶۔
بردوان (مہاراجہ) - ۲۶۸۔
برہمن بڑیہ - ۱۱۳۔
برلن - ۲۶۴، ۲۶۵
بمبئی - ۶۱۔
بنگال - ۱۱۳، ۳۰۲۔
بنوعباس - ۱۳۴
بھنڈال (گاؤں) - ۱۱۴۔
بھوپال - ۲۵۶، ۲۵۷

پ

پاجیاں (گاؤں)۔ ۱۱۴۔
پادری زویمر۔ ۲۱۴۔
پروفیسر عطاء الرحمٰن۔ ۲۸۵۔
پروفیسر محمد بھاگلپوری۔ ۱۹۷۔
پشاور۔ ۲۷۴۔
پنجاب۔ ۲، ۱۶۳، ۱۹۵، ۲۸۰۔
پنڈی چری (گاؤں)۔ ۱۹۷۔
پنڈی گھیپ۔ ۲۴۱۔
پھلروان۔ ۱۹۷
پیارا (نام)۔ ۶۱
پیغام صلح (اخبار)۔ ۹۸

ت

تاج محل۔ ۳۴۔
تاریخ الخلفاء۔ ۳۶، ۱۱۴۔
تذکرہ۔ ۱۶، ۲۵۳۔
ترکی۔ ۲۶۴۔
ترکستان۔ ۲۴۹۔
تورات۔ ۱۷۰، ۲۵۲۔
تیمور۔ ۲۶۱۔

ٹ

ٹائمز (اخبار)۔ ۲۵۲

ج

جاپان۔ ۱۳۶۔
جالندھر چھاؤنی۔ ۲۴۱۔
جاوا۔ ۱۳۶
جبریل۔ ۱۰۱، ۲۲۲
جدّہ۔ ۲۸۰
جرمنی۔ ۲۸، ۲۶۸۔
جلسہ سالانہ۔ ۱، ۲، ۳، ۶، ۹، ۱۰، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۱۔
جماعتِ احمدیّہ/سلسلہ احمدیّہ۔ ۱، ۲، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۲۷، ۳۲، ۳۳، ۳۵، ۳۶، ۴۰، ۴۱، ۴۳، ۴۴، ۴۸، ۵۱، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۸۶، ۸۷، ۹۱، ۹۵، ۹۷، ۱۰۲، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۹، ۱۲۷، ۱۴۰، ۱۴۲، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۵، ۱۶۷، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۴، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۹، ۱۹۶، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۳، ۲۲۶، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۵، ۲۴۸، ۲۵۰، ۲۵۲، ۲۵۴، ۲۵۹، ۲۶۱، ۲۶۳، ۲۶۵، ۲۶۷، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۸، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۳، ۲۸۸، ۲۹۶، ۳۰۲، ۳۰۹، ۳۱۰۔
جنّت۔ ۱۵، ۴۹، ۱۰۲، ۱۱۴، ۱۳۰، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۸، ۲۰۳، ۲۷۰، ۲۷۱۔
جھنگ۔ ۱۱۴۔
جہنّم/دوزخ۔ ۱۵، ۱۳۸۔
جوئیے (گاؤں)۔ ۱۱۴

چ

چوہدری محمد ظفراللہ خاں۔ ۱۵۸

چوہدری نعمت خاں ۔ ۳۰۲
چین ۔ ۲۶۸، ۲۷۵ ۔

ح

حافظ حامد علی ۔ ۲۴۷
حبقوقؑ ۔ ۲۴۴ ۔
حزقیلؑ ۔ ۲۴۴ ۔
حسینؓ ۔ ۲۶
حوضِ کوثر ۔ ۶۷
حیدرآباد (دکن) ۶۱، ۳۶۳ ۔

خ

خانہ کعبہ ۔ ۲۶۰
خدیجہؓ ۔ ۲۸۹
خلیفہ اوّل ۔ ۹۳، ۹۸، ۱۳۸، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۸۴، ۲۲۵، ۲۵۶ ۔
خواجہ کمال الدین ۔ ۹۲ ۔

د

دانیالؑ ۔ ۲۴۴
دربھنگہ ۔ ۲۰۵
دمشق ۔ ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۹ ۔
دہلی ۔ ۷، ۲۰۵
دیانند (پنڈت) ۔ ۹۵ ۔
دین محمد ۔ ۲۴

ڈ

ڈاکٹر بشارت احمد ۔ ۹۴
ڈاکٹر حشمت اللہ خاں ۔ ۱۹۲
ڈاکٹر یعقوب بیگ ۔ ۹۳
ڈلہوزی ۔ ۹۳، ۹۴، ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۵۷

ر

راولپنڈی ۔ ۲۴۱ ۔
رحمت اللہ سنوری ۔ ۶۱ ۔
رسول کریمؐ ۔ ۱۴، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۴، ۵۶، ۵۹، ۶۰، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۷۰، ۷۴، ۷۶، ۸۲، ۸۶، ۹۲، ۹۴، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۰۱، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۴، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۴، ۱۴۳، ۱۴۸، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۹۲، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۸، ۲۱۲، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۸، ۲۲۲، ۲۲۸، ۲۳۰، ۲۳۲، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۴۳، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۹، ۲۹۱، ۲۹۵، ۳۰۴، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳ ۔
روم ۔ ۲۹ ۔
ریویو آف ریلیجنز (رسالہ) ۔ ۲۸۴ ۔

ز

زین الدین ۔ ۶۱، ۶۲ ۔

س

سائیبیریا ۔ ۲۷۳ ۔
سپین ۔ ۱۳۸ ۔
ستیہ پرکاش ۔ ۵ ۔

سر ٹیگور - ۲۴۸، ۲۴۹ -

سر عبدالرحیم - ۳۱ -

سلطان صلاح الدین ایوبی - ۲۶۱ -

سلطان عبدالحمید - ۲۶۴ -

سماٹرا - ۱۳۶ -

سورہ فاتحہ - ۱، ۷، ۱۷، ۳۷، ۴۵، ۵۲، ۶۳، ۶۷، ۶۹، ۸۱، ۸۹، ۱۰۱، ۱۱۵، ۱۲۱، ۱۲۳، ۱۳۳، ۱۴۴، ۱۵۰، ۱۶۴، ۱۷۰، ۱۸۰، ۱۹۱، ۱۹۸، ۲۱۳، ۲۲۹، ۲۳۴، ۲۳۶، ۲۴۲، ۲۵۴، ۲۷۰، ۲۷۳، ۲۷۹، ۲۸۶، ۲۹۰، ۲۹۳، ۲۹۷، ۳۰۲، ۳۰۳ -

سورۃ بقرہ - ۱۶، ۲۹، ۱۲۰، ۱۷۰، ۱۷۸، ۲۵۹، ۳۰۰ -

سورۃ اعراف - ۱۵۲

سورۃ انفال - ۲۱۶ -

سورۃ یونس - ۲۲۹ -

سورۃ بنی اسرائیل - ۱۹۷، ۲۱۳ -

سورۃ طٰہٰ - ۴۱ -

سورۃ الفرقان - ۲۲۷ -

سورۃ الشعراء - ۲۶ -

سورۃ العنکبوت - ۱۳۸ -

سورۃ احزاب - ۹۶

سورۃ الفتح - ۶۰ -

سورۃ ذاریات - ۱۶۱ -

سورۃ الرحمٰن - ۲۷۲ -

سورۃ الاعلیٰ - ۲۳۲ -

سیالکوٹ - ۴، ۳۱، ۳۰۵ -

سیٹھ محمد اسمٰعیل - ۶۱ -

سیّد حاکم شاہ - ۳۰۲

سیّد عبدالقادر جیلانیؒ - ۸۳ -

سیّد محمد سرور شاہ - ۲۲۳، ۲۵۳ -

سیرت ابن ہشام - ۳۶، ۱۲۷، ۲۵۳ -

سیرت المہدی - ۲۵۳ -

سیلون - ۱۵۶ -

ش

شاہ جہان - ۳۴ -

شاہجہانپور - ۶۱ -

شیبہ - ۱۵۲

شیخ رحمت اللہ - ۶۱، ۶۳، ۹۳ -

شیخ عبدالرحمٰن مصری - ۱۷۶ -

شیطان - ۴۸، ۴۹، ۵۲، ۵۹، ۱۶۰، ۲۴۰، ۲۶۵، ۲۶۸، ۲۶۹ -

ص

صحابہؓ - ۲۵، ۶۴، ۷۴، ۹۶، ۹۷، ۱۲۴، ۱۳۶، ۱۴۳، ۲۴۱، ۲۵۸، ۲۶۱، ۳۰۳ -

صفدر خاں - ۱۹۷

ط

طاعون - ۱۵۹، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶ -

طائف - ۷۴ -

طبقات ابن سعد - ۱۴۹، ۲۷۸ -

ع

عائشہؓ - ۹۶ -

عبدالحئی میاں - ۹۳ -

عبدالرحمٰن بن عوفؓ - ۶۶ -

عبدالرحیم آف ڈلیہ - ۱۹۷ -

عبداللہ بن ابی بن سلول - ۵۶، ۶۵، ۸۵، ۸۶، ۱۵۷، ۲۲۸ -

عبدالقدیر - ۲۴۱ -

عبدالمطلب - ۲۴۱ -

عتبہ - ۱۵۲ -

عثمانؓ - ۲۹، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۷۲ -

عدن - ۳۳ -

عرب - ۱۴۳، ۱۸۲، ۲۴۱، ۲۴۴ -

علیؓ - ۶۴، ۱۵۱، ۱۵۲

علی گڑھ - ۳۱ -

عمدۃ القاری - ۶۸ -

عمرؓ - ۲۴، ۶۴، ۸۶، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۶۰، ۲۱۶، ۲۵۷ -

عمرو بن العاصؓ - ۸۵ -

عیسیٰ/مسیحؑ - ۲۱، ۴۰، ۵۸، ۸۵، ۸۷، ۹۴، ۱۲۵، ۱۴۲، ۱۵۱، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۱۴، ۲۵۶، ۲۶۶، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۸۲، ۲۹۵، ۲۹۹، ۳۱۲ -

عینووالی (گاؤں) - ۳۰۹

غ

غلام رسول - ۳۰۹ -

غیاث الدین احمد - ۳۰۲ -

ف

فتح الباری - ۲۲۸ -

فرشتے/ملائکہ - ۵۰، ۵۲، ۲۲۰، ۲۲۲ -

فورمین کرسچین کالج (لاہور) - ۱۵۶ -

ق

قادیان - ۱۹، ۳۱، ۹۷، ۱۱۳، ۱۵۶، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۹، ۱۹۱، ۱۹۴، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۱۰، ۲۱۲، ۲۱۴، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۶۶، ۲۶۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲ -

قاضی امیر حسین - ۹۳ -

قاضی غلام حسین - ۱۱۴ -

قاضی فضل الٰہی قریشی - ۱۹۷ -

قرآن کریم - ۱۴، ۲۹، ۳۸، ۳۹، ۵۰، ۵۹، ۷۳، ۷۵، ۸۱، ۱۰۱، ۱۱۰، ۱۲۰، ۱۳۸، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۵۲، ۱۵۶، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۸، ۱۹۴، ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۷، ۲۵۲، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۶۰، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۹۶، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۲، ۳۰۶ -

قیصر - ۲۱۶ -

ک

کربلا - ۲۶، ۲۷ -

کسریٰ - ۲۱۶ -

کلکتہ - ۲۶۴ -

گ

گاندھی - ۹۲، ۱۴۰، ۱۴۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴ -

گورداسپور - ۲۱۱ -

ل

لاہور - ۵، ۷، ۹۳، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۸، ۱۶۱، ۲۰۶
۲۴۶، ۲۶۴، ۲۹۹ -

لنڈن - ۲۳۲، ۲۶۴، ۲۶۷، ۲۶۸ -

م

ماسٹر فقیر اللہ - ۲۱۲ -

ماسٹر محمد دین - ۲۲۳ -

متی - ۳۶ -

مجلس مشاورت - ۱۷۵ -

محمد امیر - ۲۸۵ -

محمد شفیع مولوی - ۳۰۹ -

محمد صغیر - ۱۹۷ -

محمد عبد اللہ - ۱۱۴ -

مدد خاں - ۲۱۲ -

مدینہ - ۶۴

مرزا غلام قادر - ۲۴۷

مریم - ۸۷، ۱۲۵

مسجد برلن - ۲۶۶ -

مسجد لنڈن - ۲۳۲، ۲۶۳، ۲۶۷، ۲۷۹ -

مسجد مبارک (قادیان) - ۸۴ -

مسلم (صحیح) - ۸۸، ۱۷۹، ۲۶۹ -

مسلم لیگ - ۳۱ -

مسلم ورلڈ (رسالہ) - ۲۱۳ -

مسیح موعود/مرزا صاحب - ۱، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲،
۱۴، ۲۱، ۲۶، ۲۷، ۴۱، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸
۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۴، ۵۷، ۵۸، ۶۱، ۶۲، ۷۰، ۷۷
۷۸، ۸۶، ۹۲، ۹۷، ۹۸، ۱۰۰، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۴
۱۴۲، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷
۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۴
۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۸۵، ۱۸۴، ۱۸۶، ۱۸۸
۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲
۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷
۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۳، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۴۲، ۲۴۴
۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۲، ۲۵۹، ۲۶۲
۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۷، ۲۷۷، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۹۶
۲۹۷، ۲۹۹، ۳۰۵، ۳۰۷، ۳۱۲، ۳۱۳ -

مشکوٰۃ (المصابیح) - ۱۹۰، ۱۹۷ -

معاویہؓ - ۶۴

معین الدین ندوی - ۸۸ -

مفتی محمد صادق - ۲۴۹ -

مکّہ - ۶۳، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۸۲ -

ملّت اسلامیہ/محمدیّہ - ۲۴ -

ملک غلام محمد آف عیدی پور - ۱۹۷ -

ملک غلام نبی - ۲۴۱

ملکانہ - ۳۱ -

ملک محسن خاں - ۲۴۱ -

ملکہ وکٹوریہ - ۱۲۵

منشی فرزند علی (خانصاحب) - ۷، ۸، ۱۰ -

منشی روڑے خاں - ۸۶ -

منٹگمری (شہر) - ۱۱۴

موسیٰؑ - ۵۸، ۱۵۳ -

مولوی شیر علی - ۶۸، ۹۳، ۲۲۳، ۲۲۶ -

مولوی عبدالکریم - ۶۲ -

مولوی عبدالواحد - ۱۱۳ -

مولوی محمد احسن - ۹۳، ۲۲۶ -

مولوی محمد علی - ۶۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶ -

مہاجرین (سیرت صحابہ) - ۸۸ -

میاں احمد دین زرگر - ۱۹۷ -

میاں بشیر احمد (صاحبزادہ) - ۲۲۳ -

میاں محمد جمیل - ۶۱ -

میاں ونڈ - ۶۱ -

میاں محمد شریف - ۱۹۷ -

میر حامد شاہ - ۱۱۴ -

میر محمد اسحاق - ۱۷۶ -

میر محمد اسمٰعیل (ڈاکٹر) - ۲۰۵ -

میر مہدی حسین - ۱۹۷ -

میکاہؑ - ۲۴۴ -

ن

نپولین - ۳۲ -

نجم النساء - ۶۱ -

نظام الدین اولیاء - ۳۰۰

ہ

ہاجرہ - ۹ -

ہندوستان - ۲، ۳۲، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۰، ۱۵۶، ۱۶۱، ۲۱۱، ۲۳۰، ۲۵۶، ۲۶۱، ۲۶۴ -

ہوشیار پور - ۶۱ -

ہیرا (نام) - ۱۴۴ -

ی

یرمیاہؑ - ۲۴۴ -

یو-پی - ۲۱۲ -

یورپ - ۲۲، ۳۲، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۸۸، ۲۷۴، ۲۷۹، ۲۸۱، ۲۸۲ -

کتابیاتؒ

قرآن کریم

سُوَرِ قرآنیہ — البقرہ ، بنی اسرائیل ، الرحمٰن ۔

احادیث نبویہ

کتاب		مؤلف
صحیح بخاری	مؤلفہ	امام ابوعبداللہ محمد بن اسمٰعیل البخاری
صحیح مسلم	〃	ابوالحسن مسلم بن الحجاج القشیری نیشاپوری
جامع ترمذی	〃	ابوعیسٰی محمد بن عیسٰی الترمذی
مشکوٰۃ المصابیح	〃	محمد بن عبداللہ الخطیب
عمدۃ القاری	〃	بدرالدین ابومحمد محمود بن احمد الحلبی المعروف ببدر العینی
فتح الباری	〃	شہاب الدین احمد بن علی بن محمد بن محمد بن حجر العسقلانی ۔

تاریخ و سیر

کتاب		مؤلف
تاریخ الخلفاء	〃	حافظ جلال الدین عبدالرحمٰن بن ابی بکر السیوطی ۔
سیرت ابن ہشام	〃	ابومحمد عبدالملک بن ہشام
سیرت المہدی	〃	حضرت صاحبزادہ مرزا بشیر احمد ایم۔ اے
طبقات ابن سعد	〃	ابوعبداللہ محمد بن سعد
مہاجرین جلد دوم (سیر الصحابہ)	مصنفہ	معین الدین ندوی

دیگر کتب ۔

تذکرہ مجموعہ الہامات و کشوف حضرت مسیح موعود علیہ السّلام

متی و انجیل ۔